

Erdekes számadatokat közöl H. Offner a Der Forst- und Holzwirt 1969. évi 22. számában (Das Wachstum des Fremdenverkehrs und die Bedeutung geschützter Landschaften). Az NSZK területén 100 évvel ezelőtt még a lakosság 85%-a vidéken élt és művelte a földet vagy az erdőgazdaságokban dolgozott. Ma a haladás felcserélte a számokat, a lakosság 85%-át városokban találjuk és a vidéken maradtaknak is mindössze a fele dolgozik a földeken, az erdőgazdaságokban. A falusi emberek elvándorlása szakadatlanul tart.

Naponta 112 ha területet veszít el a mezőgazdaság. A lakótelepülések, a közlekedés, az ipar, a katonaság területigénye évente 1%-kal csökkenti a mező- és erdőgazdaság eddigi, hasznos területét. Ennek ellenére folytonos az erdők terjeszkedése, ma már az NSZK területének 31%-át borítja faállomány, jóllehet egyre távolabbra szorul és ritkul a városok peremvidékein.

Erdekes példákat ismertet a cikk a városi emberek főleg hétvégi, vidékre özönléséről, a vidékiek hozzáállásáról is.

Évek óta tart Schleswig-Holsteinben a tenger partszegélyének a beépítése. Üdülőtelepek, nyaralók nőnek ki a homokból, a városiak felvásárolnak minden, építkezésre alkalmas területet. És a falusiak? Még a legelőiket is felparcellázzák a kedvező értékesítés reményében. A hamburgiak például 13 millió hétvégi napot töltenek el a szabadban az utóbbi évek átlagában és ezeken 435 millió Márkát költenek el. Nehéz az ilyen kereseti lehetőségeknek ellenállni és az ezzel járó terjeszkedésnek áldozatul eshet a természet tájba rendeződő szépsége. Pedig ez vezérelte a szabadba a városiakokat, lendíti fel az idegenforgalmat.

Ilyenkor kell a természetvédelemnek arról gondoskodnia, hogy megóvja a tájat, a részleteit, az összbenyomását. Legtöbbször nem is a táj zavartalan konzerválása a természetvédelem célja, hanem az, hogy az elkerülhetetlen továbbhaladást helyes irányba terelje, megőrizve a távlatok számára is a táj esztétikai hatását.

Intézkedéseiben először is az elrontás megelőzése a cél. Rendeznie kell például a városiakok kirándulásait (parkoló, pihenőhelyek kijelölése, bejáró ösvények, menedékházak építése stb.). A további intézkedések már a tájrendezéshez, a táji gondozásához csatlakoznak és a károk megelőzését, elhárítását segítik elő.

Nem igényelhet elsőbbséget a természetvédelem a tájak kialakítását, megváltoztatását, fejlesztését érintő tárgyalások során, oda azonban el kell jutnia, hogy egyenrangú tárgyalófélként hallathassa a szavát.

(Ref.: dr. Babos I.)

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

KÖZGYŰLÉS

Egyesületünk ez évi közgyűlését augusztus 9—10-én rendezi.

Augusztus 9-én

Közgyűlés Nyíregyházán a következő napirend szerint:

főtitkári beszámoló,

a Felsőtisza Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság igazgatója ismerteti a gazdaság munkáját,

Bedő Albert-díjak átadása.

*Erdészeti ülés*szak — témája:

a kereskedelem helyzete az erdő és fagazdaságban.

Augusztus 10-én

Tanulmányút Szabolcs-Szatmár megyében, az ERDÉRT és a Felsőtisza Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság rendezésében.

A jelentkezésre vonatkozó tájékoztatást és a részletes programot a helyi csoportokkal külön közöljük.

Egyesületünk Gazdaságtani Szakosztálya ülésén a papíripari alapanyagellátás kérdéseit vitatta meg. A vita kiinduló anyaga az Erdészeti Tudományos Intézet tanulmánya, illetőleg a tervezett dunaújvárosi cellulózzár nyersanyag-ellátását vizsgáló összefoglalása volt. Az ülésen a következőkben foglaltak állást:

1. A jövő erdőgazdálkodása szempontjából is fontos a cellulóz ipar fejlesztése.

2. A dunaújvárosi cellulózzár faanyaggal történő ellátásához:

a) A papíriparnak engednie kell a jelenlegi szabványelőírásból, el kell fogadnia az export papírfa minőségi előírásait, a hánccsmentes választékigényi semmilyen tekintetben sem indokolt.

b) A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériumnak szabályozókkal szükséges biztosítania a papírfa más választékokhoz viszonyított, legalább arányos nyereséges termelését az ár, a bérkérdés és az elvonások egységes rendszerben történő változtatásával. Így realizálható a bruttó nyárfa-tömegnek országos átlagban számított 32—33%-ának papírfaként történő leközése a könnyűiparral távlati szerződésben, az 1975-ös évtől kezdődően.

c) Az alapanyagellátásban az erdőfenyőn kívül a feketefenyő-többlettel is számolnunk kell.

d) Az ERDÉRT Vállalat 1975-től vállalja az évi 50 ezer to kérgezett ipari fenyő-hulladék apríték formájában történő biztosítását, valamint 40 ezer m³ nyár papírfának a termelőszövetkezetektől való felvásárlását. Mindkét volumenre távlati szerződést köt a könnyűiparral.

3. Az alapanyag kérgezésének, s a fenyő, valamint a nyár apríték készítésének teljes eszközigényét a könnyűiparnak számításba kell vennie a cellulózzár beruházási programjában. Hogy a termelők milyen arányban részesülnek a beruházási forrásból, azt részletes tárgyalások döntenek el.

Az Erdei Vasutak Szakosztálya ülésén Fülöpp Zoltán tartott előadást „Erdői vasúti szakmunkásképzés” címmel. Előadó ismertette a vasúti szakmunkás képzés ez idő szerinti lehetőségeit, amelyek egyelőre csak arra szorítkozhatnak, hogy a nyári hónapokban a Mátrafüredi Erdei Szakmunkásképző Iskolában két-három hetes tanfolyam tartásával képezze az erdei vasúti szakmunkásokat a forgalomirányítási, vonatvezetői, fékezői, jegykezelői, kalauzi, pályafenntartási ismeretekre. A MÁV-nál most van folyamatban a szakmunkás képzés átszervezése, amely majd jelentős irányelveket ad a részben korszerűsítés alatt álló erdei vasutak szakembereinek a továbbképzéséhez, valamint segítséget nyújt a szakmunkásképzéséhez is.

A szakosztály egy másik ülésén Bajcsy Endre üzemvezető-vonalfőnök előadását vitatták meg a Mátrai Erdei Állami Vasút tapasztalatairól. Megállapították, hogy a dieselvontatásra történt áttérésnek jelentősen kedvező gazdasági kihatása van, ugyanakkor a vontatás optimális hatékonysága megköveteli a forgalmi szolgáltatástól az ésszerű hálózati irányítás munkáját.

A Műszaki Fejlesztési Bizottság és az Erdőfeltárási Szakosztály együttes ülésén vitatta meg az erdőfeltárási és fejlesztési keretterv készítésére vonatkozó utasítástervezetet. A résztvevők számos értékes kiegészítő és módosító javaslatot tettek; ezeket ajánlásként a MEM illetékes vezetői elé terjesztik.

A gépesítési szakosztály ülését a Mecseki Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság területén közös rendezésben tartották. Vajszlón megtekintették üzem közben a svéd HIAB—177, a HIAB—193, valamint a finn FISKARS hidraulikus rakodó gépeket, illetőleg a gazdaság kialakította hosszúfaszállító pótkocsit. A bemutató után Harkányban sokoldalú vita alakult ki a rakodás gépesítésének fejlesztésével, az alkalmazott vizsgálati módszerekkel kapcsolatban. A továbbiakban a szakosztály megvitatta dr. Radó Gábor előadásában a IV. ötéves terv fahasználatának műszaki fejlesztési koncepcióit. A szakosztály tagjai és a meghívottak egyetértettek a fejlesztés irányjaival, s néhány kisebb módosítást, illetőleg kiegészítést javasoltak.

Az OEE Műszaki Fejlesztési Bizottsága mellett működő Számítástechnika Albizottság összejevetelt tartott, Napirendjén az „Elektronikus adatfeldolgozás az erdő- és fagazdálkodásban” című és később leközlendő témához eddig elkészült vázlatot tárgyalták meg. Egyetértésre talált az a javaslat, hogy az ügyviteli munkák komputerezálásához hozzá kell kezdeni úgy, hogy egy gazdaságban a jelenlegi rendszerrel párhuzamosan bevezessék az anyagnyilvántartás és bérelszámolás gépesítését.

Az Erdők Közjóléti Szerepével és Fásítással Foglalkozó Szakosztály a Magyar Hidrológiai Társasággal együttes ülésen vitatta meg a vizsgázókkal kapcsolatos problémákat, különös tekintettel a tájrendezéssel kapcsolatos biotechnikai módszerek alkalmazására. Javasolták egy kísérleti terület tanulmányozását, tapasztalatok gyűjtését a szükséges tennivalók meghatározására, majd az összetett jelentkező problémák megoldását célzó módszerek kialakítását.

Egyesületünk a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Tudományos Egyesülettel közös ülésen tárgyalta meg a papírfával kapcsolatos problémákat. A papíriparnak idén országos viszonylatban 40 ezer normál úrméter papírfa hiánya van. Ennek oka jelenleg az export és a belföldi ár közötti nagy különbség az export előnyére. A megbeszélés célja, illetőleg eredménye olyan közgazdasági szabályozó javaslat közös kidolgozása volt, amelynek alapján az Árhivatal a ma meglévő feszültséget feloldhatja.

*

A Szerkesztőbizottság a II. negyedévi ülésén állást foglalt a szerkesztéssel kapcsolatos közvéleménykutatás eredménye tekintetében és kialakította a III. negyedévi lapszerkesztési programot.

*

A Mikológiai és Faanyagvédelmi Szakosztály a Természettudományi Múzeummal közös rendezésben előadás-sorozatot szervezett. Előadást tartottak Kovács István: „Ugró-villás ősvarovak”, Deliné Draskovich Ágnes: „Gombalegyek”, Hor-

vátovics Sándor: „Nagy gombákban élő rovarok”, Agócsi Pál: „Gombakárosító csigák” címmel A szakosztályban további előadást tartott Kiss Frigyes: „A Budahegyvidéki parkerdő, fővárosunk gazdag gombatermőhelye”, Kürthy István: „Budapest környéki 16 gombatúra útvonalán” címmel. A szakosztály Jakab Albert és dr. Kürthy Sándor házigazdái közreműködésével nyugdíjas tagjai részére klubdelutánt szervezett.

*

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének ügyvezető elnöksége hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából hosszú időn át végzett áldozatkész társadalmi munkája elismerésképpen, amellyel kiemelkedő módon járult hozzá egyesületi életünk fejlődéséhez, Egyesületünk elnökét, dr. Madas Andrást MTESZ díjban részesítette. Ugyanezen jubileumi alkalomból a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter társadalmi munkája elismerésképpen Egyesületünk főtítkárárt, Fekete Gyulát a Faipar Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesítette.

A helyi csoportok életéből

A vértesi csoport vitanapot szervezett az erdőgazdasági szabványok kérdésében. A napirend során Oroszlányban Németh József kerületvezető erdész: „Korszerű erdőművelési eljárások, különös tekintettel a tisztításokra”, Geyer Sándor üzemvezető: „Fagyártmánytermelés néhány kérdése” címmel tartott előadást.

A csoport felkérése alapján „A rakodás gépesítésének korszerű megoldásai és technikai újdonságok az erdőgazdaságban” címmel dr. Káldy József előadást tartott Tatabányán.

*

Az egri csoport hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére jubileumi ünnepi ülést szervezett, amelyen részt vett az MSZMP Heves megyei és Eger Város Bizottsága, a Heves megyei Tanács VB, Eger Város Tanácsa VB, a Heves megyei Rendőrfőkapitányság, a MEDOSZ Heves megyei Bizottságának, valamint a Dobó István szakközépiskola erdészeti tagozatának vezetői is. Adamkó József igazgató ünnepi bevezetője után dr. Kovács Jenő: „Heves megye erdőgazdálkodásának 25 éves eredményei a műszaki fejlesztésben”, Varga Béla: „Negyedszázados fejlődés az erdőművelésben”, V. Szabó Ferenc: „A hagyományos fakitermeléstől a gépesített komplex fakitermelésig és a jövő fejlődésének cél-

jai”, Jáhn Ferenc: „Az anyagmozgatás és a korszerű erdőfeltárás 25 éves eredményei”, Bogár József: „Az elsődleges fafeldolgozás gazdasági jelentősége és eredménye Heves megyében 1945-től 1970-ig”, Jákó Sándor: „Az erdő és fafeldolgozó üzemek dolgozóinak szociális és kulturális élete, anyagi helyzete és munkakörülményeinek fejlődése 25 év alatt Heves megyében”, Pallagi Béla: „A vállalati pénzgazdálkodás, valamint az eredményesség alakulása 1945—1970 közt”, Besenyey János: „Az üzemtervezés, erdőrendezés negyedszázados fejlődése, a felületesi rend kialakulása és a jövő feladatai” címmel tartott előadást.

A csoport vitadelután keretében vitatta meg dr. Kovács Jenő: „Új fűrészelési eljárás az évgyűrűkkel párhuzamosan” című előadását. A csoport egy másik ülésén Varga Ferenc számolt be kanadai erdőgazdálkodási tapasztalatairól.

Megtartották az esedékes taggyűlést is, amelyen megtárgyalták a csoport 1969. évi munkáját és megvitatták az egyesületi munka továbbfejlesztésére vonatkozó elgondolásokat.

*

A szolnoki csoportban az erdők közjóléti szerepével foglalkoztak Mészöly Győző előadása nyomán. A vitában Ju-

rányi János az erdész és a kirándulók közötti viszony rendezését, s a kirándulók részére valamilyen erdei KRESZ kiadását sürgette, egyúttal felvetette a közjóléti célokat szolgáló erdők után az állam által fizetendő dotáció kérdését. *Marton Tibor* beszámolt az igen számottevő eredményekről, amelyeket az erdőgazdaság az utóbbi 10 évben Szolnok megyében elért.

*

A soproni csoport ünnepi ülés keretében emlékezett meg felszabadulásunk 25 éves évfordulójáról. *Dr. Majer Antal*, a csoport elnöke megnyitójában *dr. Madas András* tartott ünnepi előadást „Erdőgazdálkodásunk 25 éves fejlődése és a jövő fontosabb célkitűzései” címmel.

Ugyancsak a csoport szervezésében *Dr. Kiss Rezső* „Gyakorlati állományadat-felvételi eljárások” címmel tartott előadást. Előadásában olyan adatokat, kutatási eredményeket foglalt össze, amelyek nagyrészt saját munkásságának eredményei. Ismertette az általa kidolgozott és más kutatók által szerkesztett állományadat felvételező eszközöket. Szólt az erdőrendezési munka korszerűsítési lehetőségeiről, s itt főleg a felvett adatok pontosságának növelése, a felvételezési munka egyszerűbbé tételére vonatkozó kutatási eredményeiről számolt be.

*

A MTESZ Fejér megyei szervezete által rendezett felszabadulási jubileumi előadás-sorozat keretében a székesfehérvári csoportban *Édes István*: „A fásítások népjóléti szerepe” címmel tartott előadást.

*

A kaposvári csoport által szervezett összejövetelen *Király László* előadását vitatták meg, amelyet „Erdőrendezésünk műszaki fejlesztési lehetőségei” témáról tartott.

A kecskeméti csoport Kiskunhalason, az MSZMP székházában ankétot szervezett. Az elnök *Juhász Dezső* városi VB elnökhelyettes megnyitójában történelmi áttekintést adott a Kiskunhalas környéki erdősítésekről, fásításokról és a jövő lehetőségeiről; majd *Fekete Gyula* előadásában méltatta a fásítások, erdősítések országos jelentőségét. A továbbiakban *dr. Tóth Károly* ismertette az Alföldfásítás eredményeit, majd *dr. Szodfridt István* előadásában a városiasodás világjelenségére hívta fel a figyelmet, megállapítva, hogy már több ország végzett felméréseket az erdők üdülési hasznosítása tekintetében.

*

A szegedi csoportban *Németh Ferenc* tartott előadást „A fotogrammetria alkalmazása az erdészeti gyakorlatban” címmel. A fotogrammetria történetének rövid áttekintése után az erdészeti alkalmazás feltételeit és szempontjait ismertette s megállapította, hogy az eljárás gazdaságos.

*

Az MN Veszprém megyei csoportjában *dr. Vlaszaty Ödön* tartott vetített-képes előadást „Növényvédőszeres erdőgazdasági alkalmazásának lehetőségei” címmel. Az előadást élénk vita követte.

*

A pilisi csoport a Parkerdőgazdaság egyik fő feladatkörének, a közönségszolgálat megfelelő színvonalon történő ellátása s a tagság helyi történelmi ismeretkörének bővítése érdekében klubestet szervezett. *Németh Péter* régész „A Pilis régészeti vonatkozása” címmel az ókortól napjainkig áttekintve ismertette a Pilis hegység s ezen belül a Duna-kanyar történelmi jelentőségét. Számos hozzászólás, kérdés vetődött fel s *Horváth István* múzeumigazgató a témát kiegészítő előadása tette teljessé a klubestet.

AZ ERDŐ

Az Országos Erdészeti Egyesület (Budapest V., Szabadság tér 17.) kiadványa
Szerkesztő: KERESZTESI BÉLA, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) doktora. Főmunkatárs: JÉROME RENÉ. Szerkesztő bizottság: BIRCH OSZKAR, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátus, ERDŐS LÁSZLÓ, FILA JÓZSEF, FIRBÁS OSZKAR, FÜLDES LÁSZLÓ, HERPAY IMRE, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, IHAROS FRIGYES, IMREH JÁNOS, JARÓ ZOLTÁN, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, KÁLDY JOZSEF, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, KOCSARDI KÁROLY, MADAS ANDRÁS, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, MARTON TIBOR, RADO GÁBOR, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, SALI EMIL, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, SCHMAL FERENC, TÓTH SÁNDOR, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa. Kiadja: a Lapkiadó Vállalat. (Budapest, VI., Lenin körút 9–11.) Felelős kiadó: SALA SÁNDOR. Kapták az Országos Erdészeti Egyesület tagjai. Előfizethető még a Posta Központi Hírlap Iroda (Budapest, V., József nádor tér 1.) és a lapterjesztéssel foglalkozó egyes postahivatalok útján.

Példányszám: 4830

70.6.,12314 - Révai Nyomda, Budapest. — F. v.: Póvárnny Jenő

Index: 25 208

